

בהו בנקבים החדשים, ואידמו, נעשו כל הנקבים דומים.

אמר ליה רבא לבנו: מנא לך חכמה הא?!

אמר ליה: מעצמי הבינותי, שידעתי כמה ידי ממשמשו בהני הנקבים הקודמים מקמי דליתי לקמיה דמר. והילכך, משמשי בנקבים החדשים, כדי להשוות אותם לקודמים באמצעות משמוש הידים, כשם שמושמשו הקודמים.

אמר ליה רבא: חכים ברי בטרפות — כרבי יוחנן! שהיה חכם בכל מילי.⁽⁵¹⁾

רבי יוחנן ורבי אלעזר דאמרי תרוייהו - מקיפום בריאה!

אמר רבא: לא אמרן שמקיפין בריאה אלא באותה ערוגה. והיינו, באותו הדופן של הריאה, הימני או השמאלי. אבל מערוגה לערוגה לא מקיפין.

והלכתא - מקיפין אפילו מערוגה לערוגה, מדקה לדקה, מאונא לאונא, שהיא החלק הדק שבריאה, ומגסה לגסה, ומאומא לאומא, שהיא החלק הגס שבריאה.

אבל לא מקיפין מגסה לדקה, ולא מדקה לגסה.

אביי ורבא דאמרי תרוייהו: מקיפין בקנה. שאם נמצא קנה שנפסק או שהיה בו חור בגודל איסר, ואין יודעים אם אירע לפני השחיטה או אחריה, חותכים במקום אחר בקנה, ומשווים ביניהם.

אמר רב פפא: לא אמרן דמקיפין בקנה אלא

באותה חוליא. אבל מחוליא לחוליא, לא מקיפין.

והלכתא — אפילו מחוליא לחוליא מקיפין. ומבר חוליא לבר חוליא. "בר חוליא" הוא החצי התחתון של החוליה של הקנה, שהוא דק לעומת החצי העליון של הקנה שהוא עבה [עיי' ציור בספר שיחת חולין].

אבל לא מקיפין מחוליא לבר חוליא, ולא מבר חוליא לחוליא.

אמר זעירי: חלחולת, הכרכשת, שהוא המקום האחרון של המעי הגס, שבו יוצא הרעי החוצה, שניקבה — כשרה, הואיל ויריכים של הבהמה מעמידות וסותמות אותה.

וכמה תינקב ותהיה כשרה?

אמר רבי אילעי אמר רבי יוחנן: מקום הדבק, שהכרכשת דבוקה בירכים — כשר עד שיחתך ברובו.

שלא במקום הדבק - אם נחתך במשהו, פסול.

אמרוה רבנן קמיה דרבא משמיה דרב נחמן:

אמר להו רבא: לאו מי אמינא לכו, לא תתלו ביה ברב נחמן

בוקי פריקי, כדים ריקים. כלומר, דברים נ-ב שאינם נכונים.

הכי אמר רב נחמן: מקום הדבק — אפילו ניטל כולו, כשר. והוא, שנשתייר בו כדי תפיסה, אחיזת יד.

51. לישנא אחרינא, שהיה חכם בטרפות. רש"י

וכמה הוא?

אמר אביי: כמלא בטרא, אצבע.

ושיעור זה הוא אפילו בתורא, שור גדול.

שנינו במשנה: הכרם הפנימי:

אמר רב יהודה אמר רב: העיד נתן בר שילא, ריש טבחיא דצפורי, לפני רבי, משום רבי נתן: אי זו היא כרם הפנימי? — סניא דיבי. שהוא המעי העיור, והוא מקום מאוס.

וכן אמר רבי יהושע בן קרחה, שהכרם הפנימי הוא סניא דיבי.

רבי ישמעאל אמר: הכרם הפנימי הוא איסתומכא דכרסא, פי הקיבה.

רב אסי אמר רבי יוחנן: מקום צר יש בכרם, ואותו מקום קרוי הכרם הפנימי — ואיני יודע איזהו.

אמר רב נחמן בר יצחק: נפל כרסא בבירא. הואיל ואינך יודע מה, לא הועלת לנו מאומה בביאורו.

אמר רב אחא בר רב עוא אמר רב אסי: אני אפרש מה הוא אותו "מקום צר" — מן המיצר, ממקום שהכרם הולך ונהיה צר כלפי הוושט. וקרוי "כרם פנימי" משום שהוא נחבא בין דופני החזה, ולמטה. והיינו, מקום זה נמצא למטה מהכרם החיצונה כאשר הבהמה תלויה אחר שחיטה ברגליה וראשה מופנה כלפי מטה.

רבי יעקב בר נחמני אמר שמואל: מקום שאין בו מילת.

"מילת" הוא צמר. והיינו, שבתוך הכרם יש בליטות זעירות הנראות כמו צמר, ונוהגים לגרור אותן במים רותחין מן הכרס. ויש מקום בקצה הכרס, בסמוך לוושט, ששם הוא חלק, ואין בו צמר ["מילת"], והוא מקום הכרס הפנימית.

רבי אבינא אמר גניבא משמיה דרב: טפח בושט הסמוך לכרם — זו היא כרם הפנימית.

אמרי במערבא משמיה דרבי יוסי בר חנינא: כל הכרם כולו — זו היא כרם הפנימית.

ואיזהו כרם החיצון? — בשר קרום עבה החופה את רוב הכרם.⁽⁵²⁾

רבה בר רב הונא אמר: מפרעתה.

ומבארין: מאי מפרעתה? [ראה ציור בספר שיחת חולין].

אמר רב אויא: היכא דפרעי טבחי. המקום שבו מתחילים הטבחים לחתוך את בטן הבהמה לאחר שחיטה, ונראה בו תחילת הכרס.

בנהרדעא עבדי כרבה בר רב הונא.

אמר ליה רב אשי לאמימר: כל הני שמעתתא, דסניא דיבי, ואסתמוכא, ומקום שאין בו מילת — מאי?

אמר ליה: כולהו — שייכן בדרבה בר רב הונא! שכולן עומדים באותו צד למעלה או למטה, וכשמטריפים את אותו הצד בנקב כל

52. עיין ברש"י שמשערים את "רוב הכרס" החיצונה כנגד הכרס עצמה, ולא משערים ברוב

שהוא, מטריפים את כל הנקבים שבמקומות הללו.

ודרב אפי אמר רבי יוחנן דאמר "ואיני יודע איזהו" — מאי?

אמר ליה: כבר פירשה רב אחא בר עוא, דהיינו מן המיצר ולמטה. וגם הוא כנגד מפרעתה.

ודרבי אבינא, דאמר הכרס הפנימי נמצא בוושט, **ודבני מערבא,** דאמרי כל הכרס כולו קרוי פנימי, ודינו בנקב כל שהוא — **מאי?**

אמר ליה: הני, ודאי פליגי על רבה בר רב הונא.

שנינו במשנה: **רבי יהודה אומר בגדולה טפח, והקטנה ברובה. כו':**

אמר רבי בנימין בר יפת אמר רבי אלעזר: לא גדולה גדולה ממש, והיינו, לא גדולה שבגדולות. ולא קטנה קטנה ממש, והיינו, קטנה שבקטנות. אלא, כל שנקרע בה טפח ולא הוי רובא — זו היא ששנינו בגדולה טפח.

וכל שנקרע בה רובא ולא הוי טפח — זו היא ששנינו: **בקטנה ברובא.**

ותמהה הגמרא: היכא דנקרע רובא ולא הוי טפח, הרי פשיטא שהיא טריפה, שהרי רובו ככולו נחשב!?

ומשנינן: לא צריכא, דהויא טפח במשחה. והיינו, שאם יקרע משהו בנוסף לרוב יהיה באותו קרע טפח.

מהו דתימא, ככהאי גוונא שחסר רק משהו להשלים לטפח, לא די בנקרע רובו, אלא עד דמיקרע בה טפח לא הוי טרפה — קא משמע לן, דאפילו הכי, אם נקרע רובו סגי להטריפה.

אמר גניבא אמר רבי אפי: נקדרה הכרס החיצונה, ששיעורה בטפח, ונהיה בה נקב ארוך כעין ארובה, ורוחבו כסלע - טרפה. שאם תמתח ויקרבו את שפת הארובה האחת מול השניה — תעמוד על הטפח. ולפי זה, שיעור הסלע הוא שני שלישי טפח, והיקף הארובה הוא שני טפחים, ונמצא שקוטר הארובה הוא טפח, לפי הכלל שכל עיגול הקיפו הוא פי שלשה [ומשהו] מקוטרו.

אמר רבי חייא בר אבא: לדידי מפרשא לי מיניה דגניבא, אמברא דנהרדעא: נקדרה כסלע — כשרה. יתר מכסלע — טרפה!

וכמה הוא "יתר מכסלע"?

אמר רב יוסף: כגון דעיילן בהאי ארובה תלת קשייתא, גרעיני תמרה, כשהם בציפא, עם שיירי האוכל, ונכנסים בדוחקא. או שהיו אותם שלשת הגרעינים בלא ציפא ואז הם נכנסים ברוחא.

שנינו במשנה: המסס ובית הכוסות שניקבו לחוץ.

תנו רבנן: מחט שנמצאת בעובי בית הכוסות, הרי אם ניקב בית הכוסות מצד אחד — כשרה. משני צדדים — טרפה.

נמצא עליה קורט דם -